

ověřena, avšak neprokazuje, že k postupu skutečně došlo, ježto nebyla předložena listina veřejná nebo veřejně ověřená, z níž by vyplývalo, že osoby postupní listinu podepsavší byly oprávněny vydati postupní listinu za Slovenskou všeobecnou úvěrní banku, filiálku v P. Za takovouto listinu nelze pokládati poznámku veřejným notářem do ověřovací doložky pojatou, že podle dokladů jemu předložených jsou místoředitel Alexander Sch. a obchodní splnomocněnec Ladislav S. oprávněni znamenati za Slovenskou všeobecnou úvěrní banku, filiálku v P. K takovému potvrzení neopravňují notáře ani předpisy notářského řádu platného na Slovensku (§ 97 zák. článku XXXV z roku 1874, jenž byl doplněn § 28 zák. článku VII z roku 1886). Onen průkaz lze podati jen ověřeným opisem ze seznamu obchodních firem po rozumu § 7 obchodního zákona na Slovensku platného (zák. čl. XXXVII z r. 1875), po případě úředním potvrzením soudu, že osoby, které postupní listinu podepsaly, jsou oprávněny podle seznamu obchodních firem zastupovati Slovenskou všeobecnou úvěrní banku, filiálku v P. Aby tudíž bylo vyhověno předpisu § 9 ex. ř., měla býti veřejně ověřená postupní listina podepsána osobami, jež podle seznamu obchodních firem jsou oprávněny zastupovati Slovenskou všeobecnou úvěrní banku, filiálku v P., a na průkaz toho, že tomu tak jest, měl býti připojen k exekuční žádosti jeden z uvedených dokladů. Ježto se tak nestalo, zamítl rekursní soud stěžovatelovy návrhy na povolení exekuce.

Čís. 13380.

Věci věnované dlužníkem k používání v jeho zasílatelském podniku, jemuž jest výhradně věnována i nemovitost, na níž tyto věci jsou, jsou příslušenstvím nemovitosti (§ 252 ex. ř.).

(Rozh. ze dne 22. března 134, R I 213/34.)

V exekuci proti zasílateli byly zabaveny 1 kůň, 1 železná pokladna, 1 lovecký vůz, 2 kočáry a 1 psací stroj. Návrhu dlužníka, by tyto svršky byly vyloučeny z exekuce, soud první stolice vyhověl z důvodu § 252 ex. ř., uznáv, že předměty ty jsou příslušenstvím domu patřícího dlužníku, který jest výlučně zařízen k provozování podniku zasílatelského (povoznického) a že předměty vylučované jsou věcmi věnovanými dlužníkem zřejmě k užívání nemovitosti jakožto provozovny. Rekursní soud návrh dlužníkův zamítl. Důvody: Názor prvního soudu, že předměty potřebné k provozu podniku jsou příslušenstvím budovy, je-li zařízena k provozu určité živnosti a je-li k tomu budova ta výlučně neb aspoň převážně určena, jest sice správný, podmínkou však jest, by nemovitost skutečně byla zařízena jako provozovna podniku a věci movité byly určeny k používání této provozovny. Bylo by tedy nutno, by v souzeném případě budova byla věcí hlavní, věci vylučované pak věcmi vedlejšími, bez nichž věci hlavní nelze užívati, neboť jen tento charakter věcí jako vedlejších zakládá povahu jejich jako příslušenství (§ 294 obč. zák.). Nestačí tudíž, by nemovitosti byly sice zařízeny, byť i výlučně nebo aspoň převážně, k snažšímu provozování živ-

nosti, jako její pomocné zařízení, aniž však by bylo lze považovati určitou nemovitost, v souzeném případě budovu, za provozovnu hledíc k povaze živnosti, neboť tím se nestává nemovitost věcí hlavní, ostatní provozní potřeby pak vedlejší věci k používání nemovitosti potřebnou, tedy příslušenstvím. Cena a hodnota věci není rozhodnou, nýbrž určení její. Nelze přehlížeti názor stěžovatelův, že živnost povoznická nemůže býti provozována uvnitř budovy, nýbrž že se tak děje mimo ni. Provozovnu lze rozuměti jen místo, kde se soustřeďuje hlavní provozní činnost živnosti, tedy činnost výkonná, byť i vedení podniku, činnost spojená s dohledem a správou živnosti (administrativní činnost živnosti) se dála z jiného místa. Při živnosti povoznické jest pokládati za místo provozní činnosti, činnosti výkonné, síť veřejných cest a silnic, které nejsou ve vlastnictví soukromém, ani v soukromé držbě. Za hlavní provozní prostředky jsoucí ve vlastnictví soukromém nebo v soukromé držbě dlužníkově jest považovati, jak stěžovatel správně podotýká, dopravní prostředky (potahy, vozy). Tyto se jeví se stanoviska takové živnosti věcí hlavní, vše ostatní používané rovněž k jejímu provozu věcmi vedlejšími ve smyslu § 294 obč. zák., tedy příslušenstvím. Nelze proto na dopravní prostředky vztahovati ustanovení § 252 ex. ř. a rovněž ne na ostatní věci, které slouží k používání oněch, jakožto jejich příslušenství (§ 456 obč. zák.). Totéž platí i pro případ, že by dlužník hlavně byl činný jako speditér ve smyslu čl. 379 obch. zák. a povoznictví ve smyslu čl. 390 cit. zák. bylo jen pomocným zařízením jeho jako speditéra (zasílatele), neboť při rozsahu předpokládaném § 251 čís. 6 ex. ř. není myslitelné, že by jako speditér k osobnímu dalšímu výkonu činnosti výdělečné potřeboval celé budovy nebo převážně její části. Neprávem tudíž první soudce vyhověl návrhu dlužníka na vyloučení věcí z důvodu § 252 ex. ř.

N e j v y š š í s o u d obnovil usnesení prvního soudu.

D ů v o d y:

Podle nenapadeného zjištění soudu první stolice jsou věci, zabavené pod pol. 1 až 6 zájemního zápisu E 53/29-2 dlužníkem věnovány k užívání jeho podniku zasílatelského, z čehož plyne, že jsou potřebné k provozu podniku zasílatelství (povoznictví) povinného, a jest dům čís. 83, v němž povinný provozuje tuto živnost, výlučně zařízen k provozování tohoto podniku. Lze tedy přisvědčiti právnímu názoru soudu první stolice, že ony předměty jest považovati za příslušenství nemovitosti (srov. rozh. n. s. čís. sb. 8269). Rekursní soud jest na omylu, maje zato, že uvedené předměty proto nelze považovati za příslušenství nemovitosti, že povoznictví se neprovozuje uvnitř budovy, nýbrž na veřejných cestách a silnicích, takže tyto nutno pokládati za provozovnu a nikoliv dům povinného. Nehledě k tomu, že povinný provozuje i živnost zasílatelskou, nesejde na tom, že část výkonu povoznické živnosti se odehrává mimo budovu, neboť netřeba, by veškerá činnost související s určitou živností se děla uvnitř budovy, by tato mohla býti pokládána za provozovnu. Vždyť i povozník musí míti mimo místnosti kancelářské místnost, kde uschovává povozy, koně a auta a jiná vozidla, kde uschovává píci pro koně a kde uskládá alespoň přechodně různé zboží, tedy

místnosti, bez nichž nelze povoznictví vůbec provozovati. Je-li budova povinného výhradně zařízena k tomuto účelu, jest ji považovati za provozovnu a uvedené zabavené předměty za příslušenství budovy, které smí býti podle § 252 ex. ř. vzato do exekuce jen s touto budovou. S hlediska uvedeného místa zákonného nesejde na rozsahu živnosti.

Čís. 13381.

Zákon o domovnících ze dne 30. ledna 1920, čís. 82 sb. z. a n.

Domovník má nárok na bezplatný byt a nemůže se vzdáti tohoto svého nároku.

Smlouva o úplatě za domovnícký byt jest nicotná.

(Rozh. ze dne 22. března 1934, Rv I 671/32.)

Žalobě, již se domáhala domovnice na majitelce domu vrácení 5.000 Kč, jež jí zaplatila za užívání domovníckého bytu, procesní soud první stolice vyhověl. Odvolací soud zamítl žalobu co do 4.925 Kč. Důvody: Prvý soud žalobě vyhověl, vycházející z právního náhledu, že žalobkyně nebyla vzhledem k ustanovení §§ 8, 9 a 15 zák. čís. 82/1920 povinována žalované straně za užívání domovníckého bytu platiti a, když tak učinila, že se žalovaná strana tím, co zapláceno, bez právního důvodu obohatila ve smyslu § 1431 obč. zák., takže jest žalující strana oprávněna požadovati zaplacené zpět. Tento právní názor však odvolací soud nesdílí, neboť zákon čís. 82/1920 neustanovuje výslovně, jak sám první soud zdůrazňuje, že poskytnutí domovníckého bytu musí býti bezplatné, a nic takového ze zákona neplyne ani mlčky, třebaže lze z doslovu § 9 cit. zák. vyčísti, že zákon předpokládá bezplatnost domovníckého bytu. Nelze však přehlédnouti ustanovení § 15 téhož zákona, jenž výslovně připouští, by ustanovení § 9 byla změněna písemnou smlouvou stran, kterážto smluvní volnost se zajisté týká i zákonem předpokládané bezplatnosti domovníckého bytu, neboť § 15 zákona nerozeznává a připouští změnu ustanovení obsažených v celém § 9 pokud se týče ustanovení z něho vyplývajících. Opačné stanovisko nelze opřít o ustanovení § 8 cit. zák., neboť tento stanoví jen, že domovníku jest dáti pokud se týče vykáhati byt vlastností tam zmíněných, nepraví však, že byt ten musí býti bezplatný. Zejména z druhé věty § 8 ve spojení s ustanovením § 13 čís. 3 cit. zák. plyne, že zákonodárce měl při úpravě § 8 na mysli jen opatření domovníkovi byt vyhovující po stránce zdravotní a co do předpisů stavebních a policejních tedy vesměs vhodný se stanoviska veřejnoprávního, že však úpravu soukromoprávních nároků na úplatu domovníka k majiteli domu, tedy i otázku bezplatnosti domovníckého bytu pojal do § 9, který jest však rázu dispozičního. Správnosti výkladu § 8 zák. čís. 82/1920, že jím nebyla řešena otázka bezplatnosti domovníckého bytu, nasvědčuje i to, že obdobné ustanovení platí i pro byty nájemní, tedy byty nikoliv bezplatné. Ježto nelze schváliti právní názor prvního soudu, že bezplatnost domovníckého bytu jest rázu donucovacího, nelze dospěti při posouzení skutkového děje, jak jest zjištěn jednak souhlasným přednesem